

Roep beweegarmoede een halt toe: maak sport en beweging toegankelijk voor mensen met een beperkt budget

Inbreng Platform Ondernemende Sportaanbieders (POS) en Maatschappelijke Organisatie in de Sport (MOS) – Wetgevingsoverleg Sportbeleid 12 februari 2024

Sport en beweging zijn cruciaal voor de gezondheid, zowel mentaal als fysiek. Maar in Nederland komt niet iedereen dagelijks voldoende in beweging. Sterker nog: in ons land lijdt een aanzienlijk deel van de bevolking aan beweegarmoede. Dit heeft een negatief effect op de Nederlandse volksgezondheid. We moeten meer sporten en bewegen. Er is echter geen sprake van gelijke toegankelijkheid tot sport en bewegen. Daarom roepen wij de politiek op actie te ondernemen en (ondernemende) sportaanbieders in te schakelen om sport en beweging toegankelijker te maken voor mensen met een beperkt budget.

Recente rapporten van de SER, Nederlandse Sportraad en het Mulier Instituut benadrukken de ernst van de situatie in Nederland en onderstrepen de urgentie om in actie te komen.

Beweegarmoede, een stille ramp

In Nederland voldoet 56 procent van de mensen niet aan de beweegrichtlijnen, zoals die door de Gezondheidsraad zijn geadviseerd (NL Sportraad). De minst welvarende 20 procent van de bevolking leeft, in vergelijking met de meest welvarende 20 procent, 24 jaar minder lang in goede gezondheid (SER).

Beweegarmoede is in ons land een stille ramp, die 5.800 doden per jaar en 2,7 miljard aan vermijdbare zorgkosten tot gevolg heeft (NL Sportraad). Bijna de helft van mensen met een benedenmodaal inkomen vinden sportkosten bezwaarlijk (Mulier Instituut). Deze bevolkingsgroepen sporten en bewegen minder. Maar als ze dat wel doen, komen ze vóóral in beweging door de ondernemende sportaanbieders (RIVM) en maatschappelijke organisaties in de sport.

Verlaag de financiële drempel voor sport en bewegen

Voor deze kwetsbare groepen vormt het gebrek aan financiële middelen een cruciaal obstakel om te (beginnen met) sporten en bewegen. POS en MOS erkennen dit en willen gezamenlijk nog veel meer mensen aan het sporten en in beweging brengen.

Daarom roepen wij dan ook op: verlaag de financiële drempel voor sport en bewegen.

1. Zet, in samenwerking met de Maatschappelijke organisaties in de Sport (MOS), in op een verhoging van de bijdrage aan fondsen die sport en bewegen mogelijk maken voor mensen met een beperkt budget. Denk hierbij onder andere aan het Jeugdfonds Sport & Cultuur, Volwassenenfonds Sport & Cultuur en het Ouderenfonds. Maar ook aan structurele toeleiding in wijken waar Krajicek Playgrounds of Cruyff Courts liggen. Buurtsportcoaches en

jongerenwerkers spelen hierin een cruciale rol. Volg de aanbevelingen van de SER en de Nederlandse Sportraad op, met extra nadruk op het versterken van de connectie tussen scholen, (ondernemende) sportaanbieders en kinderopvang, in samenwerking met MOS.

2. Maak sport en bewegen fiscaal aantrekkelijk, vergelijkbaar met de bestaande regeling voor ambtenaren via hun Individueel Keuzebudget (IKB). Deze aanbeveling, zoals benadrukt in het SER-advies 'Gezond opgroeien, wonen en werken', helpt niet alleen bij het voorkomen van verdere uitstroom uit de sport, maar kan ook een belangrijke bijdrage leveren aan het wegnemen van een cruciaal obstakel voor kwetsbare doelgroepen; namelijk het gebrek aan financiële middelen om met sport en bewegen te beginnen.

Ondernemende sportaanbieder: toegankelijker voor kwetsbare doelgroep

De ondernemende sportaanbieder blijkt voor mensen met afstand tot de sport toegankelijker dan andere vormen van sportbeoefening (RIVM). Door samenwerking met MOS is de ondernemende sport een sterke partner om juist die bevolkingsgroepen met afstand tot de sport aan het sporten en bewegen te krijgen.

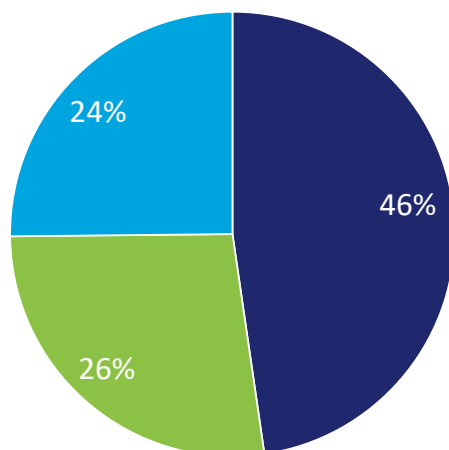

Inzicht in het sportlandschap in Nederland

Verdeling sportende Nederlanders per sport

Om meer inzicht te krijgen in de verdeling van de de sportende Nederlander naar type sport, heeft het RIVM deze cijfers in 2022 in beeld gebracht. Er is hierbij qua type sport onderscheid gemaakt tussen anders-georganiseerd (sport via ondernemende sportaanbieders), georganiseerd (sport via verenigingen) en ongeorganiseerd (sport op eigen initiatief).

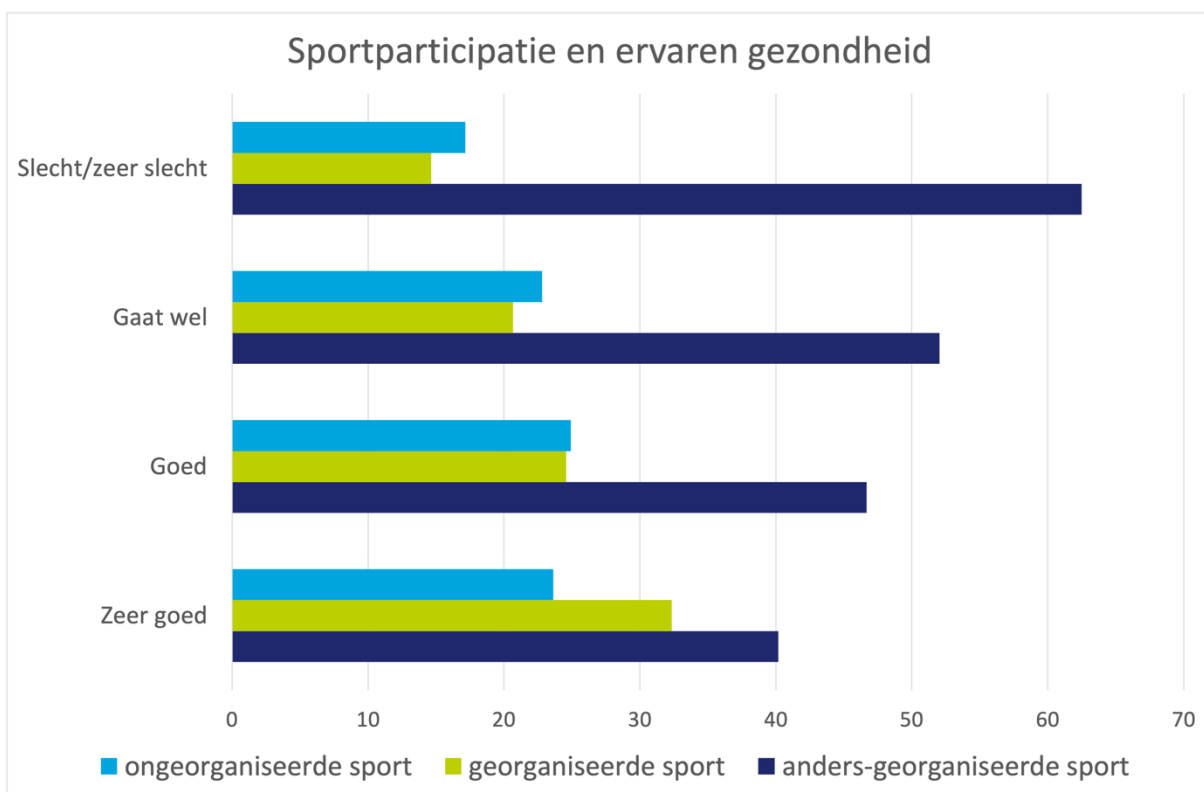
Sportparticipatie RIVM 2022

■ anders-georganiseerd ■ georganiseerd ■ ongeorganiseerd

Ondernemende sport bij uitstek geschikt voor mensen met afstand tot de sport

In hetzelfde jaar heeft RIVM de sportparticipatie en ervaren gezondheid per type sport in Nederland in kaart gebracht (zie onder). Hieruit is af te lezen dat bij de doelgroep met meer afstand tot de sport, bijvoorbeeld de groep met slecht tot zeer slecht ervaren gezondheid, er meer mensen sporten bij ondernemende sportaanbieders. Dit aandeel is met ruim 65% een stuk groter, vergeleken met de totale sportparticipatie. Hoe minder gezond men zich voelt, hoe groter het relatieve aantal personen dat bij ondernemers sport. De ondernemende sport blijkt dus aantrekkelijk te zijn onder deze minder gezonde doelgroep.

De ondernemende sportaanbieder blijkt voor mensen met afstand tot de sport toegankelijker dan andere vormen van sportbeoefening. Hiermee is de ondernemende sport een sterke partner om juist de bevolkingsgroepen met afstand tot de sport aan het sporten en bewegen te krijgen.

POS: dé sportkoepel van de anders-georganiseerde (ondernemende) sport

Ruim 7 miljoen mensen sporten in ons land bij ondernemende sportaanbieders. Een keur aan sportaanbieders is aangesloten bij Platform Ondernemende Sportaanbieder (POS). Van sportscholen, zwembaden, (kick)boksscholen, dansscholen, maneges, klim- en boulderhallen, zeilscholen tot yogascholen en meer. POS is met de aangesloten brancheorganisaties, met in totaal zo'n 6.000 ondernemers, partner van Sportakkoord II.

MOS: de maatschappelijke injectie van de sport- en bewegector

Maatschappelijke Organisaties in de Sport (MOS) vindt dat kansengelijkheid voor iedereen prioriteit moet krijgen in het sport- en bewegbeleid in Nederland en de sport- en bewegector. Hierbij richt MOS zich nadrukkelijk op achtergestelde en kwetsbare doelgroepen en bevordert zo dat meer mensen in beweging komen, ongeacht geslacht, leeftijd, cultuur, beperking, sociaal economische status of achtergrond. MOS draagt bij aan een samenleving waar ieder het plezier en de voordelen van sporten en bewegen kan ervaren.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Lodewijk Klootwijk, directeur-bestuurder POS

T 0619616624

E lodewijk@pos.nl

W www.pos.nl

Niels Meijer, bestuurslid MOS

T 0627309305

E info@maatschappelijkeorganisatiesport.nl

W www.maatschappelijkeorganisatiesport.nl

Concrete verwijzing naar de rapporten die de ernst van de situatie in Nederland omschrijven én de noodzaak van onze oproep onderstrepen:

Gezond opgroeien, wonen en werken - SER

Met het advies 'Gezond opgroeien, wonen en werken' luidt de SER de noodklok voor een structurele gezondheidsaanpak en bestrijding van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. De minst welvarende 20 procent van onze bevolking leeft in vergelijking met de meest welvarende 20 procent **gemiddeld 24 jaar minder lang in goede gezondheid**.

De SER roept op het beleid vooral te richten op het wegnemen van maatschappelijke oorzaken van gezondheidsrisico's en op het verbeteren van de gezondheid van iedereen, met extra focus op mensen in een kwetsbare positie. Hierbij gaat speciale aandacht uit naar **het onderwijs**: met de basis hier op orde kunnen gelijke kansen worden bevorderd.

Een van de uitgangspunten is om scholen en onderwijsinstellingen bij te laten dragen aan een betere gezondheid van kinderen en jongeren. Dit kan door alle scholen in staat te stellen gezonde lunches en **meer bewegen gedurende de schooldag te organiseren**: dat draagt bij aan minder overgewicht, betere schoolprestaties en een gezondere (toekomstige) beroepsbevolking. Belangrijk is dat scholen hierbij ontzorgd worden en over structurele financiering beschikken. Tijdens of aansluitend aan de reguliere schooldag kunnen **(ondernemende) sportaanbieders een rol spelen** in de bijdrage aan de mentale en fysieke gezondheid van kinderen. Met mogelijke uitbreiding naar kinderopvang en voortgezet-/vervolgonderwijs.

Maak dagelijks voldoende bewegen vanzelfsprekend – Nederlandse Sportraad

De Nederlandse Sportraad publiceerde op 31 januari jongstleden het advies 'Nederland, sta op! - Maak dagelijks voldoende bewegen vanzelfsprekend'.

Hiermee brengt de Nederlandse Sportraad de urgentie van bewegarmoede in Nederland scherp in beeld. Maar liefst 56 procent van de Nederlanders voldoet niet aan de beweegrichtlijnen, zoals die door de Gezondheidsraad zijn geadviseerd. Bewegarmoede is een stille ramp, die 5.800 doden per jaar en **€2,7 miljard aan vermijdbare zorgkosten** tot gevolg heeft.

Sportkosten zijn bezwaarlijk voor 4 op de 10 Nederlanders – Mulier Instituut

Het Mulier Instituut concludeert in haar recent verschenen onderzoek dat **sportkosten voor 4 op de 10 Nederlanders bezwaarlijk zijn**. Dit is meer dan in 2019 en 2021, waarin dat er 3 op de 10 waren. Bijna de helft van alle Nederlanders uit huishoudens met een benedenmodaal jaarinkomen vinden de sportkosten vaker bezwaarlijk (47%) dan Nederlanders uit huishoudens met een bovenmodaal jaarinkomen (33%).

Politiek, kom in beweging!

Deze drie verontrustende signalen over de huidige situatie in Nederland versterken elkaar in urgentie en zorgelijkheid. **Doorgaan op de manier waarop we het nu doen is geen optie**. De sportbranche heeft hierop voorgesorteerd met de eerste gezamenlijke sportcampagne: Sport gaat niet vanzelf. Politiek, kom in beweging!